

Drugi dzień szkolenia w Polanicy-Zdroju

Czwartkowe szkolenie poświęcone zmianom w Karcie Nauczyciela, ramowym planom nauczania, nowej podstawie programowej oraz projektowi zmian w nadzorze pedagogicznym przeprowadziła **pani Maria Kramarczyk – Dyrektor Wydziału Nadzoru Kształcenia Podstawowego, Gimnazjalnego i Specjalnego** (pracownik Kuratorium Oświaty we Wrocławiu).

Pani dyrektor spotkanie z przedstawicielami NSZZ „Solidarność” rozpoczęła od przedstawienia projektu zmian w nadzorze pedagogicznym, które wejdą w życie prawdopodobnie od września 2009 r. Wg nowego projektu całkowicie zmieni się nadzór pedagogiczny. Projekt zakłada przejście od nadzoru rejonowego do nadzoru zadaniowego. Wizytatorzy nie będą mieli przydzielonych rejonów do kontroli, ale będą przygotowywani zadaniowo. W MEN zostaną ustalone tematy kontroli, na terenie całego kraju będzie realizowany jeden temat. Wizytatorzy skontrolują wybrane szkoły, wykorzystując w tym celu wcześniej opracowane narzędzia. Wnioski zostaną przekazane do MEN. Ta zmiana pozwoli na obiektywną ocenę pracy szkoły przez wizytatora oraz inne spojrzenie kuratora na kontrolowaną szkołę.

Warto również wspomnieć, że wizytatorzy będą się dzielić na trzy grupy:

- a) **ewaluatorów** (ewaluacja będzie trwała 5 dni roboczych);
- b) **kontrolerów prawa;**
- c) **wspomagających.**

Praca szkoły oceniana będzie według pięciostopniowej skali ocen:

- A- niezadowolająca,
- B- zadowolająca
- C- dobra,
- D- bardzo dobra,
- E- wzorowa.

Będą również ustalone poziomy wymagań na ocenę zadowolającą i bardzo dobrą. Wynik powyżej oceny zadowolającej będzie oznaczał uzyskanie oceny dobrej, a powyżej bardzo dobrej- wzorowej.

Po tej części szkolenia pani dyrektor przeszła do omówienia zmian, jakie zostały wprowadzone do Karty Nauczyciela ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. **Ważna zmiana, która z pewnością zainteresuje wszystkich nauczycieli, dotyczy art. 30** (omawiającego zasady

wynagradzania nauczycieli wg nowych stawek, które weszły w życie z dniem 1.01.2009 r.). Poniżej przedstawiamy schemat wzrostu wynagrodzeń:

nauczyciel stażysta – 100% kwoty bazowej,
nauczyciel kontraktowy – 111% kwoty bazowej,
nauczyciel mianowany – 144% kwoty bazowej,
nauczyciel dyplomowany – 184% kwoty bazowej.

Kwota bazowa od stycznia 2009 r. wynosi: **2177,86 zł**, od września 2009 r. wyniesie: **2286,75 zł**.

Wiele wątpliwości i zapytań pojawiło się w związku z obowiązkiem prowadzenia i rejestrowania godzin dodatkowych (realizowanych w ramach 40-godzinnego czasu pracy). Przypominamy, że w szkołach podstawowych i gimnazjach, w tym specjalnych, od września 2009 r. **zwiększa się liczbę obowiązkowych zajęć edukacyjnych o 2 godziny tygodniowo**, w szkole ponadgimnazjalnej, w tym specjalnej, **o 1 godzinę (art. 42)**.

Pani dyrektor zadano wiele pytań związanych ze sposobem, formą i czasem realizacji tych dodatkowych godzin. Pani dyrektor wyraźnie zaznaczyła, że godziny dodatkowe powinny być przeznaczone na zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów oraz poświęcone wyrównywaniu szans edukacyjnych (czyli np. różne koła zainteresowań i zajęcia wyrównawcze). Wątpliwości budziło również to, czy te zajęcia mają być realizowane w ciągu godziny zegarowej czy lekcyjnej. Pani dyrektor zasugerowała, ale nie określiła jednoznacznie, że zajęcia powinny trwać godzinę zegarową, z czym nie zgadzali się uczestnicy szkolenia. Nauczyciele mają obowiązek prowadzenia rejestru zajęć w dziennikach zajęć pozalekcyjnych, rozliczenie godzin następować będzie w cyklach półrocznych (od września do lutego i od marca do sierpnia).

Kontrowersje wśród uczestników szkolenia wzbudziła informacja o tym, że nauczyciel przebywający na 2,3,4,5 – dniowym zwolnieniu lekarskim musi po powrocie do szkoły odpracować dodatkową godzinę lub godziny zajęć z uczniem, jeżeli natomiast nauczyciel będzie przebywał na zwolnieniu 7 dni, jest zwolniony z tego obowiązku.

Zachęcamy do zapoznania się ze zmianami w :

- **art. 6a 6** (dotyczącymi oceny pracy dyrektora),
- **art. 9a.4** (dotyczącymi nauczycieli akademickich zatrudnionych w szkołach),

- **art. 9g.11a,pkt 3** (dotyczącymi uzyskiwania uprawnień na ekspertów),
- **art.35.4** (dotyczącymi przydzielania godzin ponadwymiarowych kobietom w ciąży, osobom wychowującym dziecko do lat 4 i nauczycielom odbywającym staż).

Po krótkiej przerwie na kawę rozpoczęła się II część szkolenia poświęcona ramowym planom nauczania i nowej podstawie programowej. Reforma oświaty w 2009r. wymaga nieustannego śledzenia zmian w prawie oświatowym. Dotyka wielu aspektów pracy szkoły, a jej wprowadzanie jest zaplanowane na kilka lat. Poniżej postaramy się przedstawić najważniejsze informacje o nowej podstawie programowej i ramowych planach nauczania.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.z 2009 r. Nr 4, poz.17) weszło w życie 30 stycznia 2009 r.

Nową podstawę programową wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego stosuje się od roku szkol. 2009/2010.

Kalendarz wdrażania zmian programowych

Rok szkolny	Zreformowane nauczanie w klasach
2009/2010	I Szkoła Podstawowa I Gimnazjum
2010/2011	II Szkoła Podstawowa II Gimnazjum
2011/2012	III Szkoła Podstawowa III Gimnazjum
2012/2013	IV Szkoła Podstaw. I Liceum I Technikum, I Zasad. Szkoła Zawodowa
2013/2014	V Szkoła Podstaw. II Liceum, II Technikum II Zasad. Szkoła Zawodowa
2014/2015	VI Szkoła Podst. III Liceum III Technikum III Zasad.Szkoła Zawodowa
2015/2016	IV Technikum I Liceum Uzupełniające
2016/2017	II liceum Uzupełniające

Nowa podstawa programowa:

1. ściśle definiuje standardy wiedzy i umiejętności, które będą wymagane na koniec każdego etapu edukacji;
2. wprowadza tzw. nauczanie liniowe, tzn., że materiał przerabia się raz i już się do niego nie wraca (np. opieranie się w szkole podstawowej na tym, czego uczeń nauczył się podczas edukacji przedszkolnej, w gimnazjum – na tym, co było w szkole podstawowej, analogicznie w liceum- na wiedzy z gimnazjum;
3. podstawowe działy i główne treści z podstawowych dziedzin edukacyjnych przewidzianych dla gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej zostały podzielone pomiędzy te etapy kształcenia;
4. podstawowym celem nauki języka obcego jest skuteczne porozumiewanie się zarówno w mowie jak i piśmie;
5. w nowej podstawie programowej zawarty jest opis wymagań nauczania języka obcego.

Jednym z założeń nowej podstawy programowej jest osiągnięcie przez ucznia kończącego liceum poziomu **samodzielności w zakresie posługiwania się językiem obcym nowożytnym** (odpowiednio poziom B1 dla matury podstawowej i poziom B2 dla matury rozszerzonej). W zakresie wychowania fizycznego nowa podstawa programowa zakłada **zmianę podejścia uczniów do sportu i rekreacji.**

Warto, aby wszyscy nauczyciele jak najszybciej zapoznali się z treścią nowej podstawy programowej. Nauczyciele uczący w gimnazjach powinni również znać wymagania stawiane uczniom w szkołach podstawowych i ponadgimnazjalnych. Nauczyciele, którzy uczą w liceach, powinni znać wymagania programowe stawiane uczniom w gimnazjum.

Nowe programy i podręczniki będą powstawać i wchodzić do kolejnych klas szkoły podstawowej i gimnazjum przez kolejnych sześć lat. W szkołach ponadgimnazjalnych odpowiednio później.

Ramowe plany nauczania

3 kwietnia 2009 r. zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 marca 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych(Dz.U.Nr 54 poz. 442).

Rozporządzenie wchodzi w życie 1 września 2009r.

Wprowadzone zostały 4 nowe ramowe plany nauczania dla:

- klas I - III szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- gimnazjum, w tym gimnazjum specjalnego, z wyjątkiem gimnazjum specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- oddziałów przysposabiających do pracy organizowanych w gimnazjum,
- gimnazjum dla dorosłych.

Nowe ramowe plany nauczania określiły łączną liczbę godzin przeznaczoną na wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne w całym cyklu kształcenia szkół młodzieżowych oraz form stacjonarnych dla dorosłych.

W porównaniu z dotychczasowymi ramowymi planami nauczania, **w nowych ramowych planach nauczania łączna liczba godzin w klasach I – III szkół podstawowych została zmniejszona o 3 godziny, a w gimnazjach została zwiększona o 3 godziny.**

Nowy ramowy plan nauczania w gimnazjum:

- wprowadził wśród obowiązkowych zajęć edukacyjnych: **drugi obowiązkowy język obcy nowożytny, edukację dla bezpieczeństwa, zajęcia artystyczne, zajęcia techniczne,**
- określił minimalną liczbę godzin na realizację każdego z zajęć edukacyjnych w cyklu kształcenia,
- wprowadził realizację ścieżki edukacyjnej **„wychowanie do życia w rodzinie” w formie oddzielnych zajęć** (przeznacza się na nie w każdej klasie 14 godzin dla ucznia, 19 dla nauczyciela z godzin do dyspozycji dyrektora szkoły).

Uczniowie klas drugich i trzecich gimnazjum w tym roku szkolnym (2009/2010) realizują zajęcia z wychowania do życia w rodzinie w ramach zajęć edukacyjnych „Wiedzy o społeczeństwie”, podobnie jak uczniowie klas trzecich gimnazjum w przyszłym roku szkolnym (2010/2011). Realizacja „wychowania do życia w rodzinie” w formie oddzielnych zajęć **obowiązuje od 1 września 2009 r. klasy I gimnazjum.**

Na zajęcia wychowania do życia w rodzinie nie będą uczęszczać tylko ci uczniowie niepełnoletni, których rodzice (prawni opiekunowie) zgłoszą dyrektorowi w formie pisemnej sprzeciw wobec udziału uczniów w zajęciach lub ci uczniowie pełnoletni, którzy również w formie pisemnej zgłoszą dyrektorowi swój sprzeciw wobec udziału w zajęciach.

Zajęcia nie podlegają ocenie i nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

Nowe ramowe plany nauczania wprowadziły **zmiany dotyczące zasad podziału na grupy przy realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, i tak:**

- na zajęciach z informatyki i technologii informacyjnej od 25 uczniów, z tym że liczba uczniów nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej
(dyrektorzy szkół w porozumieniu z organami prowadzącymi szkołę dostosują organizację obowiązkowych zajęć z informatyki i technologii informacyjnej do wymogu związanego z podziałem na grupy w terminie do 31 sierpnia 2012 roku),
- przy nauczaniu języków obcych od 25 uczniów w oddziale, przy czym liczba uczniów w grupie nie może być mniejsza niż 10, a w przypadku nie więcej niż dwóch oddziałów każdej klasy grupa nie może liczyć mniej niż 7 uczniów,
- utrzymano zasady podziału na grupy z zajęć wychowania fizycznego (od 12 do 26 uczniów), z obowiązkowym prowadzeniem zajęć oddzielnie dla dziewcząt i chłopców
w szkołach ponadgimnazjalnych oraz możliwością prowadzenia zajęć oddzielnie dla dziewcząt i chłopców w klasach IV-VI szkoły podstawowej i gimnazjum,
- wprowadzono niższe wymagania co do liczebności uczniów
w grupach w gimnazjach, 3-letnich liceach ogólnokształcących oraz 2-letnich uzupełniających liceach ogólnokształcących

liczących nie więcej niż dwa oddziały każdej klasy: dla języków obcych oraz przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym zajęcia mogą być prowadzone w grupach, w tym w grupach międzyoddziałowych, liczących nie mniej niż 7 uczniów.

Bardzo ważna informacja:

W roku szkolnym 2009/2010 będą obowiązywały:

- **w szkołach podstawowych dwa szkolne plany nauczania: nowy dla klas I i dotychczasowe dla klas II – VI,**
- **w gimnazjach dwa szkolne plany nauczania: nowy dla klas I i dotychczasowe dla klas II-III.**

Na omówieniu zmian w ramowych planach nauczania zakończyło się dwudniowe szkolenie w przepięknej miejscowości, jaką jest Polanica – Zdrój. Uczestnicy szkolenia mieli nie tylko możliwość zgłębienia wiedzy na temat zmian ustawicznie zachodzących w oświacie, lecz także skorzystania z uroków malowniczej okolicy. Czyste górskie powietrze, piękny krajobraz, wzajemna wymiana doświadczeń wyzwoliła we wszystkich pozytywną energię i chęć do działania. Dziękujemy organizatorom szkolenia, prowadzącym i prosimy o więcej takich spotkań.

Ewa Kamińska
Małgorzata Ciborowska